

Sygn. akt VII U 1510/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 5 stycznia 2018 r.

Sąd Okręgowy Warszawa - Praga w Warszawie VII Wydział Pracy
i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Monika Roslan-Karasińska

Protokolant: Paulina Filipkowska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 5 stycznia 2018 r. w Warszawie

sprawy S. S. (1)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W.

o wysokość zadłużenia z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne

na skutek odwołania S. S. (1)

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W.

z dnia 5 września 2017 r. znak: (...)

oddala odwołanie.

Sygn. akt VII U 1510/17

UZASADNIENIE

Ubezpieczony S. S. (1) w dniu 3 października 2017r. złożył odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. z dnia 5 września 2017r. znak: (...). Ubezpieczony zakwestionował zadłużenie wynikające z zaskarżonej decyzji, a ponadto podniósł, że zadłużenie wraz z należnymi odsetkami za zwłokę z tytułu nieopłaconych składek na ubezpieczenia społeczne, zdrowotne za okres 07.2010-08.2012 oraz Fundusz Pracy za okres 08.2011 - 08.2012 zgodnie z obowiązującymi przepisami ulega przedawnieniu. Z uwagi na powyższe okoliczności ubezpieczony wniósł o zmianę zaskarżonej decyzji (odwołanie, k.2-3 a.s.).

W odpowiedzi na odwołanie z dnia 3 listopada 2017r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. wniósł o jego oddalenie. W treści odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wskazał, że w dniu 5 września 2017r. wydał decyzję stwierdzającą wysokość zadłużenia płatnika z tytułu nieopłaconych składek :

- na ubezpieczenie społeczne za okres 07/2010r. - 01/2013r., od 03/2013r. do 08/2013r. oraz 03/2015r. w kwocie 10 232,73 zł oraz należne odsetki w kwocie 4 729,00 zł,
- na ubezpieczenie zdrowotne za okres 07/2010r.— 01/2013r., od 03/2013r. do 08/2013r. oraz 03/2015r. w kwocie 9 520,03 zł oraz należne odsetki w kwocie 5 033,00 zł
- na Fundusz Pracy za okres 07/2010r. - 01/2013r., od 03/2013r. do 08/2013r. oraz 03/2015r. w kwocie 599,72 zł oraz należne odsetki w kwocie 233,00 zł.

Ustosunkowując się do zarzutu odnośnie przedawnienia należności za okres od 07/2010r. do 08/2012r. organ rentowy wyjaśnił, iż w związku z wejściem w życie ustawy z dnia 28 kwietnia 2011r. o zmianie ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z dn. 05.07.2011r. nr 18 poz. 808), zostały wprowadzone zmiany w brzmieniu art. 24 ustawy o s.u.s. Rozszerzeniu uległ katalog przypadków powodujących zawieszenie biegu terminu przedawnienia wskazanych w przytoczonym przepisie o kolejne określone w ust. 5f oraz ust. 6. W myśl art. 24 ust. 5f w przypadku wydania przez Zakład decyzji ustalającej obowiązek podlegania ubezpieczeniom społecznym, podstawę wymiaru składek lub obowiązku opłacania składek na te ubezpieczenia, bieg terminu przedawnienia ulega zawieszeniu od dnia wszczęcia postępowania do dnia, w którym decyzja stała się prawomocna. Katalog decyzji wskazany w ww. przepisie zawiera:

1. decyzje dotyczące podlegania ubezpieczeniom społecznym
2. decyzje dotyczące podstawy wymiaru składek,
3. decyzje o wysokości zadłużenia
4. decyzje dotyczące wymiaru składek z urzędu wydawane na podstawie ostatnio złożonej deklaracji rozliczeniowej, w myśl art.48 ust. 1 ustawy o s.u.s.

Zaskarżona decyzja należy do katalogu ww. decyzji. Z uwagi na fakt, iż należności uwzględnione w zaskarżonej decyzji nie uległy przedawnieniu na dzień 20 kwietnia 2011r., tj. na dzień wejścia w życie ustawy, przy ocenie przedawnienia ma zastosowanie przepis mówiący o zawieszeniu biegu terminu przedawnienia, który trwa od dnia doręczenia zawiadomienia o wszczęciu postępowania w sprawie wydania decyzji, tj. 14 listopada 2016r. do dnia uprawomocnienia się decyzji o wysokości zadłużenia (odpowieź na odwołanie, k.4-5 a.s.).

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

S. S. (1), od dnia 1 lipca 2010r. prowadził zarejestrowaną działalność gospodarczą pod nazwą (...). Następnie w okresach od dnia 19 grudnia 2012r. do dnia 24 stycznia 2013r. oraz od dnia 11 marca 2013r. do dnia 3 września 2013r. prowadził działalność gospodarczą w zakresie prowadzenia restauracji i innych placówek gastronomicznych pod nazwą (...). Od dnia 14 marca 2015r. do dnia 29 lipca 2015r. założył kolejną działalność gospodarczą w zakresie realizacji projektów budowlanych związanych ze wznoszeniem budynków (wydruk z CEIDG, k.16-19 a.s.).

W dniu 24 października 2016r. organ rentowy wszczął przeciwko odwołującemu z urzędu postępowanie w sprawie określenia wysokości należności z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne za okres 07.2010-03.2015, ubezpieczenie zdrowotne za okres 07.2010-03.2015 i Fundusz Pracy za okres 08.2011-03.2015. (zawiadomienie o wszczęciu postępowania a.r.).

W dniu 15 grudnia 2016r. organ rentowy zawiadomił ubezpieczonego o zakończeniu postępowania dowodowego (zawiadomienie a.r.).

Decyzją z dnia 5 września 2017r. znak: (...), organ rentowy stwierdził, że S. S. (1) jest dłużnikiem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. z tytułu nieopłaconych składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne i Fundusz Pracy. Ostatecznie organ rentowy wskazał, że zadłużenie odwołującego wraz z należnymi odsetkami za zwłokę naliczonymi na dzień wydania decyzji wynosi łącznie 30 347,48 zł, w tym: z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne za okres od 07.2010-03.2015 w kwocie 10 232,73 zł, odsetek za zwłokę w kwocie 4 729,00 zł, z tytułu składek na ubezpieczenie zdrowotne za okres od 07.2010-03.2015 w kwocie 9 520,03 zł, odsetek za zwłokę w kwocie 5 033,00 zł, a także z tytułu składek na Fundusz Pracy za okres od 08.2011-03.2015 w kwocie 599,72zł, oraz odsetek za zwłokę w kwocie 233,00 zł (decyzja z dnia 5 września 2017r. znak: (...) a.r.).

Od niekorzystnej dla siebie decyzji organu rentowego, S. S. (1) złożył odwołanie do tut. Sądu, inicjując tym samym niniejsze postępowanie (odwołanie, k.2-3 a.s.).

Na rozprawie w dniu 5 stycznia 2018r. odwołujący oświadczył, iż kwestionuje wysokość należności z tytułu nieopłaconych składek, a także to, iż pod odbiorem decyzji i zawiadomień o zakończeniu postępowania dowodowego jest jego podpis (protokół rozprawy, k.20-21 a.s.).

Powyższy stan faktyczny Sąd Okręgowy ustalił na podstawie dowodów z dokumentów zawartych w aktach sprawy i aktach rentowych odwołującego. Zdaniem Sądu powołane wyżej dokumenty, w zakresie w jakim Sąd oparł na nich swoje ustalenia są wiarygodne, wzajemnie się uzupełniają i tworzą spójny stan faktyczny. Nie były one przez strony kwestionowane w zakresie ich autentyczności i zgodności z rzeczywistym stanem rzeczy, a zatem okoliczności wynikające z treści tych dokumentów należało uznać za bezsporne i mające wysoki walor dowodowy.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie S. S. (1) od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. z dnia 5 września 2017r. znak: (...) jest niezasadne i jako takie podlega oddaleniu.

Przedmiotem rozstrzygnięcia w rozpoznawanej sprawie jest prawidłowość stwierdzenia w decyzji ZUS z dnia 5 września 2017 r., że S. S. (1) jest dłużnikiem ZUS z tytułu nieopłaconych składek na ubezpieczenia społeczne za okres 07.2010-03.2015, ubezpieczenie zdrowotne za okres 07.2010-03.2015 i Fundusz Pracy za okres 08.2011-03.2015. oraz czy należności z tytułu nieopłaconych składek za okres 07.2010-08.2012 ulegają przedawnieniu.

Kwestie związane z podleganiem przez osoby prowadzące pozarolniczą działalność gospodarczą obowiązkowo ubezpieczeniu emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu normują przepisy art. 6 i art. 12 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2017 r., poz. 1778). Ubezpieczeniem chorobowym osoby te obejmowane są dobrowolnie na swój wniosek (art. 11 ust. 2 ww. ustawy). Jak wynika natomiast z treści art. 17 powołanej ustawy, obowiązek zapłaty składek powstaje z mocy prawa. Płatnik składek jest obowiązany według zasad wynikających z przepisów ustawy obliczać, rozliczać oraz opłacać należne składki za dany miesiąc kalendarzowy. Zgodnie zaś z treścią art. 23 ust. 2 ustawy, od nieopłaconych w terminie składek należne są od płatnika składek odsetki za zwłokę na zasadach i w wysokości określonych w ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2017 r. poz. 201 z późn zm.). Osoby prowadzące pozarolniczą działalność gospodarczą składki na ubezpieczenia społeczne finansują w całości z własnych środków oraz sami obliczają składki i przekazują je co miesiąc do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych. Składki te stają się wymagalne w terminie ich płatności niezależnie od tego, czy zostały prawidłowo rozliczone i wskazane w deklaracji rozliczeniowej (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 8 kwietnia 2010 r., III AUa 1157/09). Przepisy powołanej ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych w sposób precyzyjny i jednoznaczny określają terminy, do których istnieje obowiązek złożenia deklaracji i zapłaty składek. Wynika z nich, że po upływie wskazanego terminu płatności występuje stan obiektywny, od którego wierzyciel może żądać spełnienia świadczenia. Termin płatności oznacza datę powstania zaległości składkowej i to niezależnie od tego, na ile prawidłowo został wykonany przez płatnika obowiązek wskazania podstawy wymiaru i opłacenia należnej składki. W tym miejscu przytoczyć należy poglądy judykatury, zgodnie z którymi obowiązek zapłaty składki we właściwej wysokości ciąży na płatniku składki i nie może on się z tego obowiązku zwolnić (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 10 października 2006 r., III AUa 797/06). Obligatoryjność opłacania składek na ubezpieczenia społeczne dotyczy bowiem wszystkich płatników składek. Ryzyko zaś związane z prowadzoną działalnością ponosi przedsiębiorca zarówno w trakcie jej prowadzenia, jak i po jej zakończeniu.

Zgodnie z art. 196 ustawy z dnia 23 stycznia 2003 r. o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia, ubezpieczeni na podstawie ustawy z dnia 6 lutego 1997 r. o powszechnym ubezpieczeniu zdrowotnym (Dz. U. z 2004 r. Nr 5, poz. 37 ze zm.) stają się, z dniem wejścia w życie ustawy, tj. z dniem 1 kwietnia 2003 r., ubezpieczonymi na podstawie niniejszej ustawy. Stosownie do treści art. 230 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, ubezpieczeni na podstawie ustawy z dnia 23 stycznia 2003 r. o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia stają się z dniem wejścia w życie ustawy ubezpieczonymi na podstawie niniejszej ustawy. Stosownie zaś do treści art. 24 ust. 2 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, składki oraz odsetki za zwłokę, koszty egzekucyjne, koszty

upomnienia i dodatkowa opłata, zwane dalej „należnościami z tytułu składek”, nieopłacone w terminie, podlegają ściąganiu w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji lub egzekucji sądowej. Natomiast na podstawie art. 32 tej ustawy, do składek na ubezpieczenie zdrowotne i Fundusz Pracy w zakresie ich poboru, egzekucji, wymierzania odsetek za zwłokę i dodatkowej opłaty, przepisów karnych, dokonywania zabezpieczeń na wszystkich nieruchomościach, ruchomościach i prawach zbywalnych dłużnika oraz stosowania ulg i umorzeń stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące składek na ubezpieczenie społeczne.

Zgłoszenie do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych rodzi obowiązek opłacania z tego tytułu należnych składek. Obowiązek opłacania składek wynika z faktu podlegania obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym, ewentualnie z faktu dobrowolnego przystąpienia do ubezpieczeń. W przypadku osób prowadzących pozarolniczą działalność gospodarczą dobrowolnie można podlegać ubezpieczeniu chorobowemu. W myśl art. 13 pkt. 4 powołanej ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych w brzmieniu obowiązującym od dnia 20 września 2008 r. obowiązek ubezpieczenia trwa - od dnia rozpoczęcia wykonywania działalności do dnia zaprzestania wykonywania tej działalności, z wyłączeniem okresu, na który wykonywanie działalności zostało zawieszona na podstawie przepisów o swobodzie działalności gospodarczej. Ustawodawca przewidział także możliwość zawieszenia wykonywania działalności gospodarczej na okres od 1 miesiąca do 24 miesięcy poprzez dodanie art. 14a obowiązującego od dnia 20 września 2008 r. do ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz.U. z 2017 r., poz. 2168). Ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych w art. 66 ust. 1 pkt 1 lit. c stanowi również, że obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego podlegają osoby spełniające warunki do objęcia ubezpieczeniami społecznymi lub ubezpieczeniem społecznym rolników, które są osobami prowadzącymi działalność pozarolniczą lub osobami z nimi współpracującymi, z wyłączeniem osób, które zawiesiły wykonywanie działalności gospodarczej na podstawie przepisów o swobodzie działalności gospodarczej. Z kolei ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy stanowi, że obowiązkowe składki na Fundusz Pracy, ustalone od kwot stanowiących podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe bez stosowania ograniczenia, o którym mowa w art. 19 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, wynoszących w przeliczeniu na okres miesiąca, co najmniej minimalne wynagrodzenie za pracę, w przypadku osób, o których mowa w art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę, co najmniej wynagrodzenie, o którym mowa w tym przepisie, opłacają inne niż wymienione w pkt. 1 i 2 osoby podlegające ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym lub zaopatrzeniu emerytalnemu – art. 104 ust. 1 pkt 3. Zgodnie natomiast z art. 46 ust. 1 ww. ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, płatnik składek jest obowiązany według zasad wynikających z przepisów ustawy obliczać, potrącać z dochodów ubezpieczonych, rozliczać oraz opłacać należne składki za każdy miesiąc kalendarzowy.

Z dokumentacji załączonej do akt sprawy, jak również do akt rentowych ubezpieczonego wynika, że S. S. (1) prowadził pozarolniczą działalność gospodarczą od lipca 2010r. do marca 2015r., a zatem w tym okresie czasu, podlegał ubezpieczeniom społecznym wobec, czego zobowiązany był do opłacania składek na te ubezpieczenia, a obowiązkowe podleganie ubezpieczeniom emerytalno - rentowym skutkuje podleganiem ubezpieczeniu zdrowotnemu i rodzi obowiązek opłacania składek na Fundusz Pracy.

Jednocześnie wskazać należy, że zgodnie z treścią art. 34 ust. 2 powołanej na wstępie ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, informacje zawarte na koncie płatnika składek prowadzonego w formie elektronicznej, które przekazane zostały w postaci dokumentu pisemnego albo elektronicznego, są środkiem dowodowym w postępowaniu administracyjnym i sądowym z zakresu ubezpieczeń społecznych. Jeżeli organ rentowy na podstawie materiałów zgromadzonych w postępowaniu administracyjnym zarzucił odwołującemu zaległości składkowe w określonej wysokości za poszczególne okresy, to w postępowaniu sądowym wnioskodawca był zobowiązany, co najmniej do odniesienia się do tych zarzutów (art. 221 k.p.c.) i wskazania własnych środków dowodowych. Ubezpieczony zaś w toku postępowania przed Sądem nie przedstawił żadnego wiarygodnego dowodu przeciwnego pomimo, że każda ze stron obowiązana jest do złożenia oświadczenia co do twierdzeń strony przeciwnej, dotyczących okoliczności faktycznych (art. 210 § 2 k.p.c.). Zgromadzony w sprawie materiał dowodowy nie pozwolił zatem na ustalenie, że S. S. (1) faktycznie

opłacił składki na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne oraz Fundusz Pracy za okres od lipca 2010r. do marca 2015r.

Odnosząc się natomiast do zarzutu przedawnienia należności za okres 07.2010r. do 08.2012r. wskazać należy, na treść art. 24 ust. 5f ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych. Przepis ten stanowi, że w przypadku wydania przez Zakład decyzji ustalającej obowiązek podlegania ubezpieczeniom społecznym, podstawę wymiaru składek lub obowiązek opłacania składek na te ubezpieczenia, bieg terminu przedawnienia ulega zawieszeniu od dnia wszczęcia postępowania do dnia, w którym decyzja stała się prawomocna.

Przepis powyższy dodany został dodany przez art. 1 pkt 1 lit. b ustawy z dnia 28 kwietnia 2011 r, zmieniającej ustawę z dniem 20 lipca 2011 r (Dz. U. z 2011 r Nr 138, poz. 808). Według art. 5 ust. 1 i 2 ustawy zmieniającej, art. 24 ust. 5f ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych stosuje się do należności z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne i ubezpieczenie zdrowotne nieopłaconych przed dniem wejścia w życie tej ustawy, jeżeli nie upłynął jeszcze termin ich dochodzenia; w takich przypadkach okoliczności uzasadniające zawieszenie biegu terminu przedawnienia, określone w art. 24 ust. 5f w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, uwzględnia się również wtedy, gdy okoliczności te wystąpiły przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy.

Ponadto rozszerzeniu uległ katalog przypadków powodujących zawieszenie biegu terminu przedawnienia wskazanych w przytoczonym przepisie o kolejne określone w ust.5f oraz ust. 6. Katalog decyzji wskazany w ww. przepisie zawiera:

1. decyzje dotyczące podlegania ubezpieczeniom społecznym
2. decyzje dotyczące podstawy wymiaru składek
3. decyzje o wysokości zadłużenia
4. decyzje dotyczące wymiaru składek z urzędu wydawane na podstawie ostatnio złożonej deklaracji rozliczeniowej, w myśl art. 48 ust. 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych.

Wskazać należy, iż decyzja z dnia 5 września 2017r. należy do katalogu ww. decyzji. Z uwagi na fakt, iż należności uwzględnione w zaskarżonej decyzji nie uległy przedawnieniu na dzień 20 lipca 2011r., tj. na dzień wejścia w życie ustawy, przy ocenie przedawnienia ma zastosowanie przepis mówiący o zawieszeniu biegu terminu przedawnienia, który trwa od dnia doręczenia zawiadomienia o wszczęciu postępowania w sprawie wydania decyzji, tj. 14 listopada 2016r. do dnia uprawomocnienia się decyzji o wysokości zadłużenia.

W świetle powyższych okoliczności treść zaskarżonej decyzji z dnia 5 września 2017r., stwierdzającej zadłużenie S. S. (1) w ZUS z tytułu nieopłaconych składek z prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej za wskazany powyżej okres czasu jest zgodna z obowiązującymi przepisami i w związku z tym odwołanie od niej nie zasługuje na uwzględnienie.

Mając powyższe na względzie, Sąd Okręgowy na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. oddalił odwołanie.